

DINA RÄTTIGHETER SOM ARBETSTAGARE I FINLAND:

- Du har samma rättigheter som finska arbetstagare
- Du får lön enligt din branschs kollektivavtal
- Du får betalt för övertidsarbete
- Du har rätt till sjukledighet
- Du får introduktion i arbetsuppgifterna
- Du får gå med i en fackförening, där du kan få råd om förmåner och rättigheter på arbetsplatsen
- Om du har problem på jobbet kan du berätta för din arbetsgivare eller Arbetarskyddsförvaltningen

FÖRSÄKRA DIG OM ATT DINA RÄTTIGHETER INTE KRÄNKTS PÅ NÅGOT AV FÖLJANDE SÄTT:

- Du saknar arbetsavtal
- Du får inte den överenskomna lönen
- Du betalar inte skatt
- Du diskrimineras på arbetsplatsen, t.ex. på grund av din hudfärg eller religion
- Din arbetsmiljö är inte säker och kan äventyra din hälsa
- Du måste betala någon för att få jobbet, eller blir tvingad att utföra ett jobb som du inte vill göra

KOLLEKTIVAVTAL = Ett avtal mellan arbetstagarnas och arbetsgivarnas föreningar som fastställer arbetsvillkor, så som arbetstider och lön.

ARBETARSKYDDSFÖRVALTNINGEN = Myndighet som avser minska arbetsrelaterade risker för arbetstagarens mentala och fysiska hälsa.

DISKRIMINERING I ARBETET = Ojämlig gärning eller behandling på arbetsplatsen på basis av t.ex. nationalitet, hudfärg, kön, ålder eller religion. Diskriminering i arbetet är ett straffbart brott.

FACKFÖRBUND = Arbetstagarnas förening som försvarar och förbättrar arbetstagarnas arbetsvillkor. Medlemskap är frivilligt. I Finland finns många fackförbund.

MÄNNISKOHANDEL = I arbetsrelaterad människohandel kan arbetstagaren vilseledas eller tvingas till arbete utan arbetsavtal, till för låg lön eller för långa dagar, eller tvingas skuldsätta sig till arbetsgivaren. Hot om våld mot arbetstagaren eller hans familj kan vara ett tecken på människohandel. Människohandel är ett allvarligt brott mot mänskliga rättigheter.

KONTAKTUPPGIFTER:

- Skattebyrån [vero.fi/sv](https://www.vero.fi/sv) och skattekontorsärenden: **029 497 001**
- Utbildningsstyrelsen [oph.fi/sv](https://www.oph.fi/sv), växel: **029 533 1000**
- Arbetarskyddsförvaltningens telefonrådgivning: **029 501 6620**
- Finlands Fackförbunds Centralorganisations (FFC) telefonrådgivning: **0800 414 004**
- Hjälpssystemet för offer för människohandel: **029 546 3177**

SÖKER DU JOBB?

KVOTFLYKTINGENS FÖRSTA STEG UT I DET FINSKA ARBETSLIVET

TIPS FÖR ARBETSLIVET I FINLAND:

- Kom alltid i tid till jobbet
- Håll dig till överenskomna arbetsskift och lediga dagar
- Följ instruktioner och regler
- Be gärna om råd
- Var självständig och aktiv
- Var noggrann i jobbet
- Meddela genast din arbetsgivare om du blir sjuk
- Sköt om din hälsa och ditt välmående på jobbet
- Var öppensinnad och tålmodig – det kan ta sin tid att anpassa sig till det finska arbetslivet

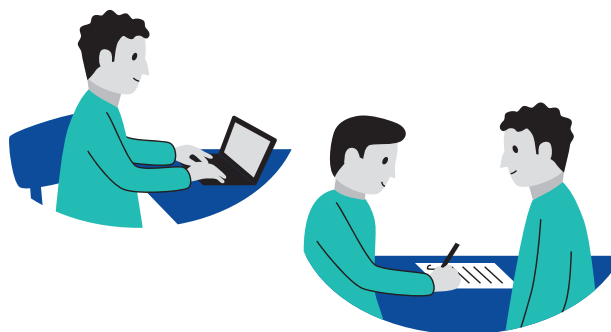

FÖRBERED DIG FÖR JOBBET

- Som kvotflykting har du giltigt uppehållstillstånd och rätt att arbeta när du kommer till Finland. Ditt arbetstillstånd står i ditt uppehållstillståndskort.
- Det är lättare att hitta jobb om du kan finska eller svenska. Det lönar sig alltid att lära sig språk!
- Utbildning är viktigt. För många av jobben i Finland krävs det en officiell utbildning.
- Arbetsgivaren ber ofta om intyg över utbildning och arbete. Ibland behöver du visa en auktoriserad översättning till finska av dina intyg.
- Om du redan har en examen och behöver information om erkännande av examina i Finland kan du besöka Utbildningsstyrelsens hemsida oph.fi/sv och Valvira's hemsida valvira.fi/web/sv.
- Det lönar sig att ta reda på om det finns kompletterande utbildningar som du kan avlägga. T.ex. behövs ofta hygienpass för arbete i restauranger, caféer och kök, och inom byggbranschen krävs arbets säkerhetskort. Kontrollera kursutbudet i din region!
- Du klarar dig bättre på arbetsmarknaden om du har medborgarkunskap. Det finns en Lärobok i samhällsorientering att ladda ner gratis på yhteiskuntaorientaatio.fi. Guiden finns på bl.a. svenska, engelska, arabiska, dari och somaliska.

ATT SÖKA JOBB

- Arbets- och näringsbyrån (TE-byrå) ger dig stöd i jobsökningen och erbjuder information om lediga jobb, integrationskurser för immigranter och andra kurser. Mera information finns på te-palvelut.fi/te/sv.
- Om du inte har jobb eller om du blir arbetslös ska du så fort som möjligt registrera dig som arbetssökande vid TE-byrån. Du kan ha rätt till arbetslöshetsförmåner.
- Som TE-byråns klient är det din skyldighet att hålla din jobsökning i kraft utan avbrott. Du måste ta emot de utbildningar och jobb som TE-byrån föreslår dig.
- I Finland ansöker man vanligtvis om jobb på nätet. Du kan fylla i ansökningar på jobbportaler eller skicka din ansökning och meritförteckning (CV) per mejl.
- Arbetsgivaren bjuder in lämpliga kandidater till en intervju. Förbered dig att motivera varför du skulle vara en bra person för jobbet. Arbetsgivaren bestämmer sedan vem hen anställer.

BÖRJA JOBBA

- Gör upp ett skriftligt avtal med arbetsgivaren. Försäkra dig om att du förstår avtalets innehåll innan du undertecknar det. Ur arbetsavtalet ska framgå bl.a. lönen, arbetstiden, anställningens längd och dina arbetsuppgifter. Arbetsavtalet ska vara sanningsenligt och får inte innehålla felaktiga uppgifter.
- Du behöver ett bankkonto för att få din lön. Meddela ditt kontonummer till arbetsgivarens löneräknare så att din lön kan betalas ut.
- Skattekortet är ett mycket viktigt papper! Du kan få ett skattekort på Skatteverkets kontor eller skriva ut det i Skatteverkets nättjänst minskatt.fi. Om du inte lämnar in ditt skattekort till arbetsgivaren i tid dras det av 60 % i skatt från din lön. Meddela också ditt kontonummer till Skatteverket med en blankett för att få eventuell skatteåterbäring.
- Behåll alltid ett arbetsavtal i original. Du kan visa en kopia åt FPA och andra myndigheter.
- Om du eller din familj får finansiellt stöd av FPA eller socialtjänsten har du en skyldighet att genast meddela myndigheterna om du får jobb. Det är bra att göra en skriftlig anmälan och bifoga en kopia av arbetsavtalet.